

Blockchain, un diagnòstic

Que a la rostisseria del barri m'hi trobi un volant que anuncia cursets d'introducció al *blockchain* i a la mineria de monedes virtuals és el senyal que em calia per constatar que el tema ja ha sortit del cercle dels tecnòfils i que ha començat a orbitar en els ambients del cunyadisme més setciències i que, en conseqüència, és cosa de quatre dies que sigui tema de dominicals i de magazins radiofònics. Com que el *blockchain* és la tecnologia que suporta el bitcoin, la mare de totes les monedes virtuals, i el bitcoin va tenir el 2017 una revaloració escandalosa de més del 2.000 %, s'entén que el tema cridi l'atenció. La possibilitat de fer duros a quatre pessetes, que sempre té els seus entusiastes, i la de l'adveniment d'un canvi dràstic en la manera com ha funcionat el món fins ara, que també té els seus incondicionals, configuren una tempesta perfecta: d'això en sentirem a parlar.

Fa de mal resumir què és el *blockchain* (en català, *cadena de blocs*). Per fer-ho curt, convinguem que és una tecnologia que permet de construir bases de dades

descentralitzades i extremament segures. S'entén bé si pensem en un banc: el banc manté la base de dades de totes les operacions que s'hi fan i es queda per a ell els costos de mantenir-la però també els beneficis de les comissions que aplica als clients. Amb una estructura de *blockchain*, els costos i els beneficis queden distribuïts entre els usuaris de la base de dades, els quals, prestant la capacitat de càlcul i d'emmagatzematge dels seus ordinadors (això és més o menys el que fan els anomenats *miners*), obtenen una part de les comissions de les transaccions, comissions molt més petites i, per tant, més competitives que les que necessita o ens cobra la banca tradicional. Una tecnologia amb certa capacitat per prometre la fi del poder de la banca sempre trobarà prou partidaris, però la militància del *blockchain* no només busca adeptes per revolucionar el mercat de les finances. Espigolant per aquí i per allà articles sobre el tema, ens trobem que aquesta tecnologia es presenta com a solució per a una gran varietat de problemes: els qui estan preocupats per l'enorme poder que estem donant a les empreses tecnològiques en cedir-los les nostres dades també troben en el *blockchain* la capacitat de retornar a l'usuari el control sobre què ha de saber de nosaltres la xarxa, i igualment trobarem propostes basades en les cadenes de blocs per aprofundir en la democràcia, per

eliminar les notaries o els registres de patents, per fer efectiva la Internet de les coses o per retribuir els drets d'autor d'una forma justa i evitant la pirateria. Del remei que cura totes les malalties se'n diu *panacea*, en memòria d'una de les filles d'Asclepi, déu grec de la medicina, i a pesar que els alquimistes van treballar-hi força durant l'edat mitjana, no sembla que se'n sortissin, i segurament el *blockchain* tampoc no ens guarirà de tots els mals. Però per ara té, almenys, una virtut: la d'assenyalar-nos, presentant-se com a possible cura, una bona quantitat dels maldecaps que ens provoca viure en xarxa, els problemes que han convertit la Internet en una procuradora d'inquietud i malestar i no en aquell lloc ple d'esperança que era a començament de segle.

